

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. juni 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 602 (Alm. del) af 20. september 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Hvis indirekte skatter påvirker arbejdsudbuddet, hvor meget er arbejdsudbuddet så steget som følge af det nominelle skattestops udhuling af realværdien af en række afgifter, og er dette arbejdsudbud indregnet i de mellemfristede planer?

Svar

Finansministeriets beregning af den strukturelle beskæftigelse foretages i historiske år ved en "top-down" beregning, som tager udgangspunkt i den faktiske ledighed, beskæftigelse, arbejdstid og arbejdsstyrke, og som ved hjælp af statistiske metoder deler udviklingen i disse størrelser op i strukturelle og konjunkturrelle dele.

Beregningen for historiske år foretages dermed ikke ved en "bottom-up" tilgang ud fra den skønnede virkning af politiske aftaler, idet en række andre forhold også påvirker arbejdsudbuddet. Det samlede skøn med Finansministeriets metode vil dog afspejle den realiserede virkning af politiske aftaler – herunder skattestoppet for en række punktafgifter mv. fra 2001 og frem.

Det er således ikke umiddelbart muligt ex-post at udlede effekten af de enkelte reformer ved at betragte ændringer i den strukturelle beskæftigelse i historiske år. Et skøn for virkningen af fx skattestoppet må derfor bygge på de samme principper som ved opgørelse af reformvirkninger generelt. Det vil i dette tilfælde sige ved at opgøre et skøn for virkningen af et forløb uden skattestop set i forhold til et forløb med skattestop.

Skattestoppet på afgifter indebærer som udgangspunkt, at de afgiftssatser for stykafgifter, som er angivet i lovgrundlaget for den pågældende afgift, ikke løbende justeres gennem diskretionære forhøjelser vedtaget i Folketinget eller gennem indførelse af en bestemmelse om automatisk indeksering.

En opgørelse af virkningen af skattestoppet for stykafgifter fra 2001 og frem til i dag – og ikke mindst fortolkningen heraf – vanskeliggøres af, at der i perioden alligevel har været foretaget en række diskretionære ændringer i disse afgifter. Visse afgifter er forhøjet (og i nogle tilfælde sat ned igen), nye afgifter er indført (eller afskaffet igen), mens andre er blevet indekseret. Sidstnævnte er i det følgende ta-

get som udtryk for en politisk beslutning om, at disse afgifter fra indekseringsåret og frem ikke længere er omfattet af skattestoppet.

De diskretionære ændringer er søgt holdt ude af skattestoppopgørelsen. Det svarer til en fortolkning, hvor de diskretionære ændringer (fx de sundhedsfremmende afgiftsforhøjelser i Forårspakke 2.0) henregnes til effekten af den reform ændringen indgik i og ikke som et positivt eller negativt bidrag til virkningen af skattestoppet. Det kan fremføres, at skattestoppet ikke kan ses uafhængigt af disse diskretionære ændringer, og at en opgørelse af virkningen af skattestoppet dermed er af hypotetisk karakter.

Grundlæggende tager den foretagne opgørelse nedenfor udgangspunkt i et mængdeskøn baseret på afgiftsprovenuet divideret med afgiftssatsen¹. På baggrund af dette mængdeskøn kan der beregnes et afgiftsprovenu, hvis afgiftssatsen fra 2001 forblev gældende sats (skattestop) og hvis afgiftssatsen fra 2001 var reguleret med nettoprisindekset (ikke skattestop). Denne tilgang er foretaget for hver afgift og værdien af skattestoppet er herefter opgjort ved at summere over afgifterne. Det skal bemærkes, at denne tilgang ser bort fra evt. virkning af afgiftsniveau på forbruget af den afgiftspålagte vare.

Der er i opgørelsen set bort fra PSO-afgiften, da denne fastlægges mhp. at dække et finansieringsbehov til VE-støtte, og således ikke er fastsat efter samme principper som de afgifter, der er omfattet af skattestoppet.

Med udgangspunkt i ovenstående tilgang vurderes skattestoppet for en række punktafgifter mv. fra 2001 og frem til i dag at svare til en umiddelbar reduktion i provenuet fra indirekte skatter (efter tilbageløb) på ca. 8,1 mia. kr. i 2018 relativt til løbende indeksering med nettoprisindekset.

Med udgangspunkt i den beregnede afgiftslempelse og de sædvanlige regneregler for arbejdsudbudsvirkninger af indirekte skatter, skønnes det, at skattestoppet isoleret set har øget arbejdsudbuddet, svarende til i omegnen af 1.550 personer i 2018. Det svarer til ca. 0,05 pct. af beskæftigelsen i 2018.

Det er i den skønnede arbejdsudbudsvirkning lagt til grund, at incidensen af afgifterne samlet set (målt ved procentvis ændring i disponibel indkomst) rammer ligeledes blandt alle indkomstgrupper. Det svarer til, at stykafgifterne samlet set svarer til en proportional skat på den disponible indkomst. Dermed kan skønnet for arbejdsudbudseffekterne opgøres som effekten af en tilsvarende reduktion i AM-bidraget². Det bemærkes, at incidensen og dermed arbejdsudbudseffekten af den enkelte afgift kan variere fra effekten af de samlede afgifter. Det indebærer, at

¹ For en række afgifter findes der flere underlæggende satser. F.eks. gælder det for afgifter på øl, vin eller spiritus, at satsen varierer efter alkohol indholdet. Finansministeriet råder ikke over et setup til at regne på så detaljeret niveau og har derfor i sådanne tilfælde taget udgangspunkt i en skønnet gennemsnitsats. Det indebærer også, at den beregnede mængde repræsenterer et forholdsvis groft skøn.

² En reduktion af AM-bidraget giver omtrent samme relative ændring i den disponible indkomst på tværs af indkomstgrupper, idet en ændring i AM-bidraget har afledte virkninger på regulering af overførselsindkomsterne via satsreguleringen.

skattestoppet kan have negativ arbejdsvirkning for nogen afgifter, mens arbejdsudbudsvirkningen for andre afgifter er positiv.

Arbejdsudbudsvirkningen af beslutningen om at forlænge skattestoppet for en række punktafgifter fra 2020 og frem mod 2025, i medfør af 2025-planen *Vækst og Velstand 2025, regeringen, 2017*, skønnes at udgøre omtrent 150 fuldtidspersoner. Den til sammenligning forholdsvis beskedne arbejdsudbudseffekt af skattestoppet frem mod 2025, skal ses i lyset af, at der ved en forlængelse ikke vil være nogen effekt for alle de afgifter, hvor der er indført indeksering.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister